

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

רקע

חמא"ס היא תנועה אסלאמית, שהוקמה ברצועת עזה בדצמבר 1987 בידי השיח' **אחמד יאסין (חמא"ס-מילון ארגונים)**. התנועה פועלת ברוח רעיונות "האחים המוסלמים", אך בשונה מהן היא מציבה את סוגיית פלסטין בראש סדר העדיפויות (לפני החתירה להשלטת האסלאם בעולם המוסלמי, כפי שדוגל הזרם המרכזי של "האחים המוסלמים"), ומקדשת את "הג'האד" (מלחמת קודש) כדרך להשגת מטרותיה, וכמצווה שהיא חובה אישית על כל מוסלמי.

למימוש מטרותיה הקימה חמא"ס מערך תשתית-חברתי ("**דעוה**") המבוסס על כספי צדקה, הנתרמים ב"שטחים" ובעולם במסגרת מצוות "הזכאת" (=צדקה) הנהוגה באסלאם. כספים אלה משמשים בחלקם לתמיכה בטרור כאשר הם משולמים לפעילי טרור, למתאבדים, לאסירים ולבני משפחותיהם.

בנוסף, החל מהקמתה חתרה חמא"ס לשילובן ההדרגתי של אגודות צדקה אסלאמיות שהוקמו ב"שטחים" על ידי "האחים המוסלמים" (עוד בתחילת שנות ה-70), וכן להשתלטות על ועדות צדקה השייכות ל-"ווקף" (מערכת ההקדשים של האסלאם) ולעמותות פרטיות, והפכה אותן לגופים המזוהים עמה לגמרי, ובפועל, לחלק בלתי נפרד מהתנועה.

במקביל להשתלטות על אגודות הצדקה ב"שטחים", רתמה חמא"ס לשימושה גם קרנות צדקה של תנועת ה"אחים המוסלמים", שפעלו מתחילת שנות ה-90 בארה"ב ("קרן האדמה הקדושה") ובאירופה, ואשר במסגרת שיתוף הפעולה ביניהן העבירו מדי שנה מיליוני דולרים לאגודות ב"שטחים". בין הקרנות שפעלו באירופה לפני "אינתיפאדת אלאקצא" יצינו: קרן "אינטרפאל" בבריטניה, "קרן לתמיכה וסולידאריות עם העם הפלסטיני" (CBSP) בצרפת, וסניפי "קרן אלאקצא" בגרמניה, הולנד, בלגיה, דנמרק ושוודיה.

עם פרוץ "אינתיפאדת אלאקצא" (בשלהי שנת 2000) גבר הצורך לתיאום פעולות כלל הקרנות ב-חו"ל המסייעות ל-חמא"ס, ולפיכך הוקמה "קואליציית הצדקה".

קואליציית הצדקה

"קואליציית הצדקה" – "UNION OF GOOD", ובערבית – "איתלאף אלחיר" (להלן "הקואליציה") הוקמה במאי 2001 כאמור, על רקע "אינתיפאדת אלאקצא". תחילה פעל

שירות הביטחון הכללי

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

הגוף כפרויקט לגיוס כספים תחת השם "פרויקט 101 הימים", ובהמשך הפך לארגון הגג של **קרנות הצדקה האסלאמיות** המזוהות עם חמא"ס ותנועת ה"אחים המוסלמים".

הקמת "הקואליציה" – שמשרדה הראשי ממוקם בסעודיה – יצרה למעשה "תמנון כלכלי" רב זרועות, המאגד בתוכו קרנות ואגודות צדקה אסלאמיות, הפועלות ברחבי העולם המערבי ובמדינות ערב והאסלאם. בין האגודות הבולטות המרכיבות את "הקואליציה" יצינו: במדינות המזה"ת ואפריקה - "הכנס העולמי לנוער מוסלמי" (WAMY) ו"הועדה לתמיכה בעם הפלסטיני" בסעודיה, "הקרן לתמיכה בעם הפלסטיני" בירדן ("אלמנאצרה"), וקרן – IHH בתורכיה; באירופה - "קרן האינטרפאל" הבריטית, "הקרן לתמיכה וסולידאריות עם העם הפלסטיני" (CBSP) הצרפתית, קרן "אלאקצא" וסניפיה באירופה; "קרן סנאביל אלקצא" השבדית, "קרן אלאקצא" בדנמרק, "קרן אלאקצא" ו"קרן אלסראא" בהולנד, קרנות "ASP" ו-"SHS" בשווייץ, "קרן ABSPP" האיטלקית, קרנות "PHV" ו-"PVO" באוסטריה, "קרן אלאקצא" הבלגית, "קרן האדמה הקדושה" בארה"ב (עד להכרזתה כבלתי חוקית ב-2001), ועוד.

בנוסף פועלת בחסות "קואליציית הצדקה" זרוע לבנונית, הנשלטת על ידי חמא"ס ונתמכת, בין היתר, על ידי איראן.

בפועל, "קואליציית הצדקה" היא גוף כלכלי רב עוצמה המרכז ומתאם תרומות מכלל הגופים המסונפים לו ומעבירם לאגודות הצדקה הפועלות בחסות חמא"ס ב"שטחים". בכירי הקואליציה פועלים מול מתאמים אזוריים, בדרך כלל, ראשי אגודות הצדקה המרכזיות בשטחי יהודה שומרון ורצועת עזה – שכאמור, בשליטת חמא"ס.

הכספים מועברים, בין היתר, כסיוע כספי וחומרי למשפחות מתאבדים ("שאהידים") ולאסירים ביטחוניים, וכן לתמיכה במוסדות חינוך, בהם מתבצעת הסתה שיטתית כנגד מדינת ישראל, בדגש על עידוד לביצוע פעולות טרור נגדה ונגד אזרחיה.

בראש "הקואליציה" עומדים :

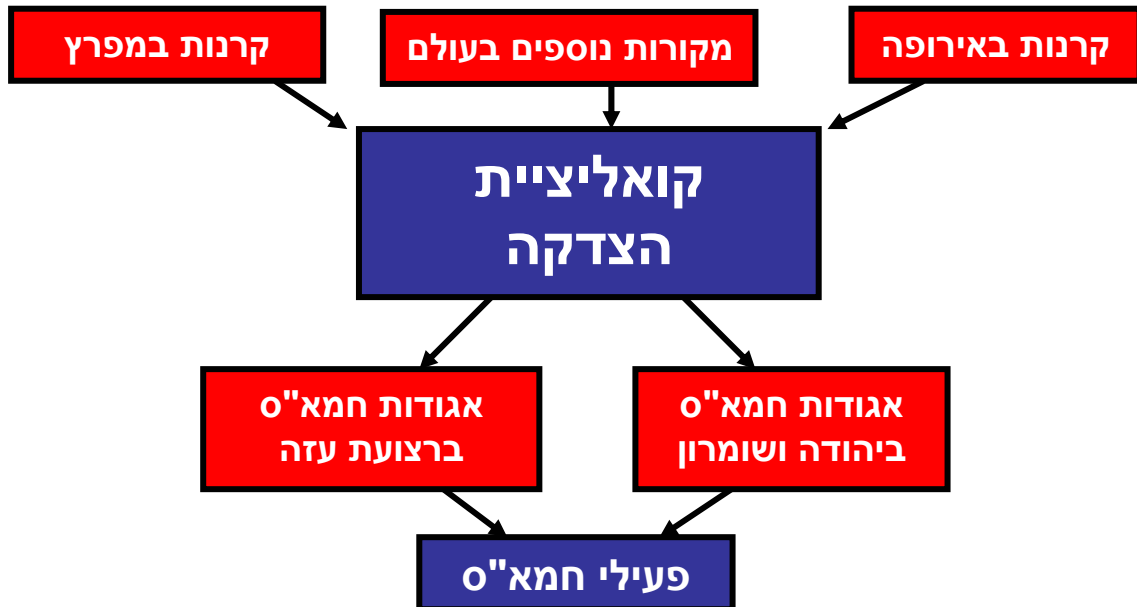
- יושב הראש – **השיח' יוסף מוצטפא אלקרדאוי**, במוצאו ממצרים (מתגורר בשנים האחרונות בקטר), פעיל מרכזי בתנועת "האחים המוסלמים", אשר בפסיקותיו ההלכתיות ("פתוות") נתן הכשר הלכתי לביצוע פיגועי ההתאבדות ולהגדרתם "מות קדושים". כמן כן אישר הרג אזרחים ישראלים והטיף להתלכדות ערבית למלחמת קודש ("ג'יהאד") נגד ישראל.

(בתמונה – אלקרדאוי נושא דברים לצד ח'אלד משעל בכנס משנת 2007).

- עד לאחרונה (אפריל 2009) שימש כמנהל הכללי של "הקואליציה" **ד"ר עצאם יוסף צלאח מצטפא**, פעיל חמא"ס בכיר אשר כיהן גם כסגן יו"ר "קרן האינטרפאל" בבריטניה. מצטפא הוא אחד ממייסדי "פרוייקט 101 הימים", שהוביל להקמת "הקואליציה".
- **במועצת הנאמנים של הקואליציה** חברים עשרות אישים בולטים מתנועת "האחים המוסלמים", וכן פעילי חמא"ס מרכזיים ב"שטחים".
- מאז הקמתה אחראית הקואליציה לגיוסם של עשרות מיליוני דולרים מדי שנה עבור מוסדות שמפעילה חמא"ס ב"שטחים", סכום המצטבר בין השנים 2001-2009, למאות מיליוני דולרים.

מערך העברת הכספים מ"קואליציה" לפעילי חמא"ס והשימוש בהם

הקרנות החברות ב"קואליציית הצדקה", תומכות כספית באגודות הצדקה ב"שטחים", המזוהות עם חמא"ס. מדובר בעשרות אגודות צדקה מרכזיות הפועלות בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, נשלטות על ידי פעילי חמא"ס, מעסיקות פעילי חמא"ס ובפועל, מהוות חלק בלתי נפרד מחמא"ס.

אגודות אלה מבצעות פעולות שונות בתחומי הדת, החינוך, הרווחה ועוד, במטרה לקרב את הציבור הפלסטיני לאידיאולוגיה של תנועת חמא"ס. לצד זאת, האגודות עושות שימוש במוסדות החינוך והדת הנתונים לשליטתן, לצורך הסתה כנגד מדינת ישראל, ולעיבוד ביצוע פעולות טרור נגדה ונגד אזרחיה.

(בתמונה – טקס שאורגן על ידי אגודת הצדקה האסלאמית בבית אולא/אזור חברון, בו משתתפים תלמידי בית ספר כשהם חמושים בנשק ולבושים במדי צבא).

שירות הביטחון הכללי

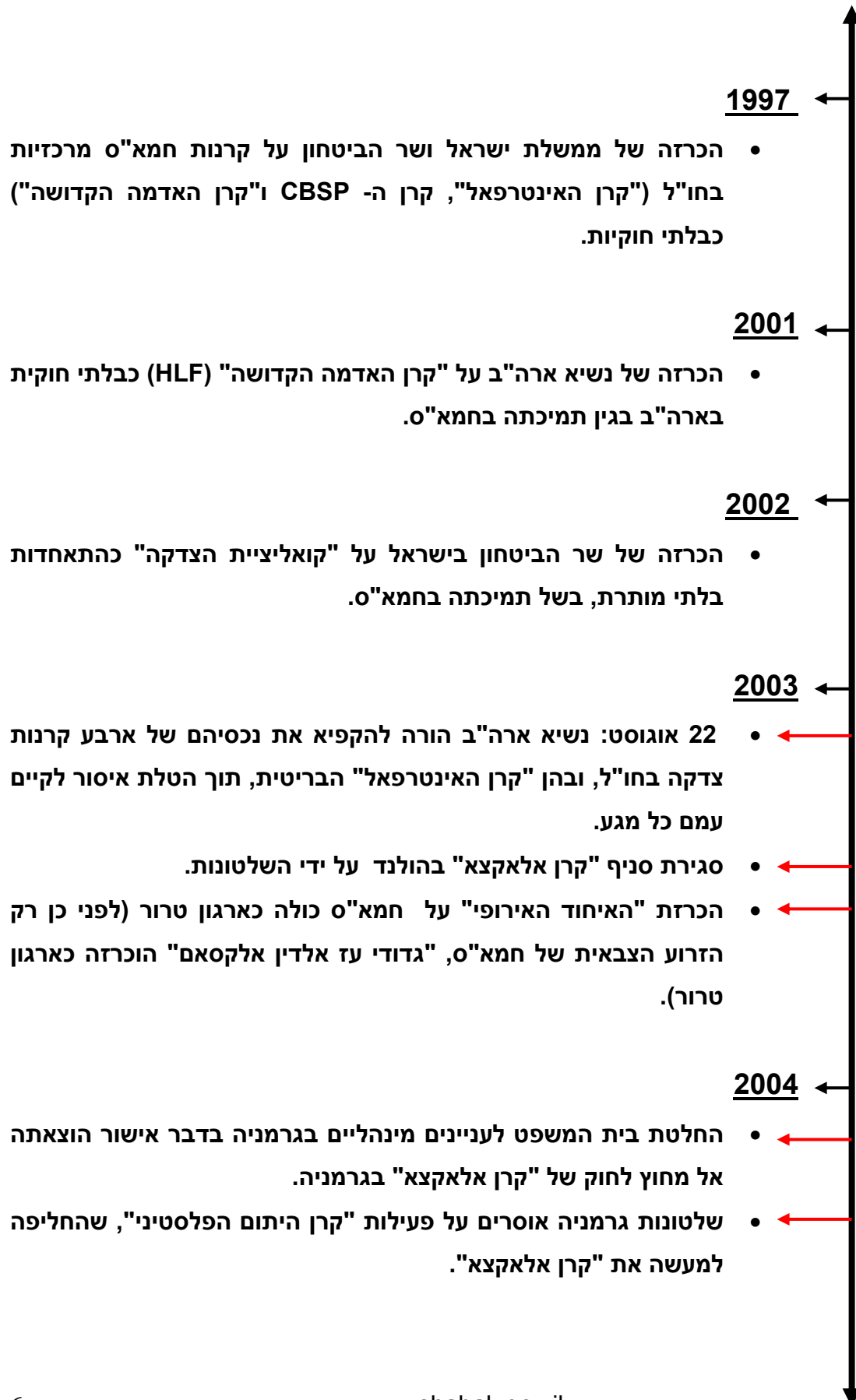
"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

בתחום הרווחה פועלות אגודות אלו לתמיכה במשפחות מחבלים שנפגעו במהלך ביצוע פעולות טרור נגד ישראל או בלחימה עם כוחות צה"ל ב"שטחים", וכן לתמיכה באסירים ועצורים המשתייכים לחמא"ס שבצעו פעולות טרור. בכך, מסייעות האגודות בקידום מטרת חמא"ס, ובהן השמדת מדינת ישראל והקמת מדינה אסלאמית במקומה.

חשוב להדגיש, כי על אף שלכאורה מדובר בהעברת כספים לאגודות צדקה למטרות הומניטאריות, קיים קשר ברור ומוכח בין האגודות לבין פעילים צבאיים של חמא"ס, שחלקם נמנים עם הפעילים המוכרים בהן, וכי בעדויות של נחקרים עולה כי כספי "הקואליציה" משמשים גם לפעילות חמא"ס בתחום הארגוני ולא רק לצדקה. (כפי שעלה בחקירותיהם של עצורים שנמנו עם ועדות הצדקה, ביניהם מחמד קצראווי ומחמד פראח, שהיו פעילים בוועדת הצדקה של א-ראם, ואף הורשעו בבית המשפט המחוזי בירושלים בגין פעילותם). ישנם גם פעילי חמא"ס אשר במקביל לפעילותם הטרוריסטית שימשו כחברים באגודות צדקה, לדוגמא: ג'מאל טויל/רמאללה, אשר שימש בעבר כר' אגודת "אלאצלאח" ברמאללה, והינו מבכירי חמא"ס באזור זה. טויל נעצר בשנת 2002 והורשע בבית המשפט הצבאי לאחר שעלה בחקירות כמי שקיבל עשרות אלפי דולרים מעבד אלחאלק נתשה (ששימש אז כראש חמא"ס בחברון, וכיהן גם כנשיא אגודת הצדקה האסלאמית בחברון), וזאת עבור פעילות צבאית ואף פעילות "דעווה" של חמא"ס.

בנוסף, בין חברי אגודות הצדקה ניתן למצוא גם מנהיגים בולטים של חמא"ס ב"שטחים", חלקם אף נבחרו לחמא"ס ל"מועצה המחוקקת", שנבחרו בבחירות שהתקיימו ב"רשות הפלסטינית" בתחילת שנת 2006.

ציר הזמן – אבני דרך בהתמודדות עם סיכול כספי טרור

2005 ←

- 12 דצמבר: התובע הכללי בדנמרק המליץ, בתום שלוש שנות חקירה, להעמיד לדין את ראשי "קרן אלאקצא" בחשד להעברות כספים לגופים המהווים חלק מחמא"ס או קשורים אליה. במקביל, הוקפאו נכסי הקרן בדנמרק.

2008 ←

- 26 מאי: שר הביטחון בישראל חתם על צו המכריז על 36 קרנות ברחבי העולם, החברות ב"קואליציית הצדקה", כהתאחדויות בלתי מותרות בישראל, זאת בהיותן חלק מחמא"ס, או תומכות ומסייעות לה. [\(קישור להכרזה באתר\)](#).
- 12 נובמבר: משרד האוצר האמריקאי הכריז על "קואליציית הצדקה" כארגון בלתי חוקי.

2009 ←

- 27 פברואר: ה-"CHARITY COMMISSION" בבריטניה (ועדה האחראית על התנהלות התקינה של מוסדות ללא כוונות רווח בבריטניה), פרסמה דוח מחקירת התנהלותה של "קרן אינטרפאל" בבריטניה. על רקע החקירה נדרשה "קרן אינטרפאל" להתנתק באופן מידי מ"קואליציית הצדקה", ואף נאסר על עובד כלשהו בקרן לשאת בכל תפקיד ב"קואליציית הצדקה".
- 4 אפריל: עצאם יוסף, פעיל חמאס בכיר, ממייסדי "קואליציית הצדקה" ומי ששימש כמנהל הביצועי של הקואליציה, וכן 7 קרנות צדקה בבריטניה, ובהן ה"אינטרפאל", מודיעות בפומבי על החלטתן לפרוש מ"קואליציית הצדקה", בעקבות דוח ה-"CHARITY COMMISSION" בבריטניה.
- 27 מאי: בית הדין הפדרלי בדאלאס/ארה"ב גזר את עונשם של פלסטינים אזרחי ארה"ב, אשר הורשעו בעבירות של מימון טרור באמצעות פעילותם ב-"[קרן האדמה הקדושה](#)" שבראשה עמדו. חבר המושבעים הרשיע את הנאשמים בכל 108 האישומים שיוחסו להם בכתב האישום, ועל הנאשמים נגזרו עונשי מאסר כבדים: 65 שנות

מאסר ל-2 מראשי הקרן, ועונשים של 20 ו-15 שנות מאסר לנאשמים האחרים.

- בשנת 2009, בעקבות ההכרזה על "קואליציית הצדקה" בישראל ובארה"ב, הודיעו מספר קרנות על פרישתן מחברות בקואליציה, וזאת מחשש לנקיטת צעדי אכיפה כנגדן על ידי בנקים וגורמי אכיפה במדינות שונות.

סיכום

"קואליציית הצדקה" היא מערך גלובלי כלל עולמי מתואם ומאורגן היטב, הפועל לגיוס כספים והעברתם לאגודות צדקה אסלאמיות ב"שטחים". להלכה מדובר בכספי צדקה למטרות של סיוע כלכלי ועזרה הדדית, אך בפועל, הכספים המועברים לאגודות צדקה ב"שטחים", הנשלטות בידי פעילי חמא"ס, עושים דרכם לידי אסירים ועצורים ביטחוניים, שביצעו פעולות טרור כנגד מדינת ישראל, ולידי בני משפחותיהם של מחבלים. הכסף משמש גם לצרכים ארגוניים של חמא"ס כגון תמיכה במשרדי תעמולה ופרסום וכן במוסדות חינוך של התנועה, שם מוטמעת האידיאולוגיה של חמא"ס בקרב הציבור הפלסטיני ומתקיימת הסתה כנגד מדינת ישראל.

בהקשר זה יש לציין, כי התמיכה הציבורית הנרחבת לה זוכה חמא"ס היא פועל יוצא של "הכוח הכלכלי" של חמא"ס, שהתנועה עושה בו שימוש לקידום מטרותיה. וכך, מכיוון שבחמא"ס אין הפרדה בין המערכת לסיוע סוציאלי לבין המכלולים האחרים, כגון הפעילות הארגונית-פוליטית ופעילות הזרוע הצבאית, כספי הפעילות הסוציאלית הם למעשה "השקעה" לטווח ארוך, שמניבה את פירותיה בזיקה, בתמיכה ובהצטרפות לתנועה, ובסופו של התהליך בפעילות טרוריסטית.

בשנים האחרונות נעשו מאמצים רבים לשינוי התפיסה במאבק הבין-לאומי בכספי טרור. נוכח ההכרה באיום שגלום בכך, גבר שיתוף הפעולה בין מדינות אירופה וארה"ב כנגד קרנות וגופים המעבירים כספים לחמא"ס, ובכלל זאת "קואליציית הצדקה", המהווה גורם משמעותי בשימור "הגב הכלכלי" של חמא"ס. מדובר בצעדים משמעותיים שננקטו, במסגרת המאבק במימון ארגוני טרור, וכן בהשגת שיתוף פעולה בין-לאומי להוצאת הארגונים אל מחוץ לחוק במדינות השונות.